

หลักสูตร การทำผ้ามัดย้อม
จำนวน 10 ชั่วโมง
กลุ่มวิชาอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ความเป็นมา

ผ้ามัดย้อมเป็นอาชีพที่ทำขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่า สมัยก่อนการย้อมผ้าเพื่อไว้ใช้เองในครัวเรือน ฝีมือจะไม่ประณีตและไม่เรียบร้อย เพราะทำไว้ใช้เองในครัวเรือนและเป็นของฝากกับผู้ที่มาเยี่ยมเยียน ปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการย้อมลวดลายสีสันทันเพื่อให้เข้ากับยุคสมัย อาจใช้เป็นผ้าคลุมโต๊ะและผ้าคลุมไหล่ได้ แต่ยังคงไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีลวดลายมีลักษณะที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงกลายเป็นการทำผ้ามัดย้อมในรูปแบบใหม่ที่มีใช้เพียงแค่การทำผ้าห่ม ผ้าพันคอ ผ้าเช็ดหน้า ที่ใช้ในครัวเรือนหรือนุ่งห่มภายในครอบครัว ความรู้และประสบการณ์การทำผ้ามัดย้อมมาประยุกต์ดัดแปลงทำเป็นงานทำมือชิ้นเล็กๆ และได้พัฒนาชิ้นงานให้ใหญ่ขึ้น เช่น ผ้าห่ม ผ้าคลุมเตียง ผ้าปูโต๊ะ ปลอกหมอน และในปัจจุบันแนวโน้มความต้องการผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือหรืองาน “Handmade” นั้นมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย จึงได้จัดกิจกรรมวิชาชีพระยะสั้น วิชากลุ่มผ้ามัดย้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ สามารถพัฒนาทักษะการทำผ้ามัดย้อมจากวัสดุธรรมชาติ ในด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ และเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม มีทักษะองค์ความรู้ในการสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่น่าสนใจในการจำหน่ายและมีรายได้เกิดขึ้นในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับผู้ที่กำลังมองหาอาชีพเสริมหรือนำไปประกอบอาชีพ
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และแปรรูปผ้ามัดย้อมจากวัสดุธรรมชาติ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ สามารถพัฒนาทักษะการทำผ้ามัดย้อมจากวัสดุธรรมชาติ ในด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์
2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการฯ มีทักษะองค์ความรู้ในการสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่น่าสนใจในการจำหน่ายและมีรายได้เกิดขึ้นในชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพแล้วและต้องการอาชีพเสริม

ระยะเวลา 10 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 8 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำเสื่อมัดย้อม	1.1 บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพ การทำเสื่อมัดย้อมได้ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำเสื่อมัดย้อมได้ 1.3 บอกทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพ การทำเสื่อมัดย้อมได้	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ การทำเสื่อมัดย้อม 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 ทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพการทำเสื่อมัดย้อม	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อของจริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบ อาชีพได้ในชุมชน 1.3 กำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และมีความเป็นไปได้ตามบริบทชุมชน	1	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพ การทำเสื่อมัดย้อม	2.1 บอกความเป็นมาและประโยชน์ได้ 2.2 สามารถเลือกซื้อเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้ 2.3 บอกขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์ การทำ เสื่อมัดย้อมได้ 2.4 บอกขั้นตอนการทำเสื่อมัดย้อมได้ 2.5 บอกขั้นตอนการทำบรรจุภัณฑ์การทำเสื่อมัดย้อมได้	2.1 ความเป็นมาและประโยชน์ 2.2 ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการเลือกซื้อ เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ 2.3 ขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์ การทำ เสื่อมัดย้อม 2.4 ขั้นตอน การทำเสื่อมัดย้อม 2.5 ขั้นตอน การทำบรรจุภัณฑ์ การทำเสื่อมัดย้อม	2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับความเป็นมาและประโยชน์ของการทำเสื่อมัดย้อม 2.2 วิทยากรอธิบายการเลือกซื้อ เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ 2.3 วิทยากรสาธิตขั้นตอนการทำเสื่อมัดย้อมและฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ 2.4 วิทยากรสาธิตขั้นตอนวิธีการทำบรรจุภัณฑ์เสื่อมัดย้อม และฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ	1	7
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การทำเสื่อมัดย้อม	3.1 สามารถคำนวณต้นทุนกำไรได้ 3.2 สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ตามหลักปรัชญา	3.1 การคำนวณ ต้นทุน กำไร ในการ ประกอบอาชีพ 3.2 การนำความรู้ไป ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อลดรายจ่าย/เพิ่ม รายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	3.1 วิทยากรอธิบายวิธีการคิดต้นทุน ในการผลิต สินค้า การกำหนดราคา ขาย การส่งเสริมการขาย สถานที่วางจำหน่าย 3.2 ผู้เรียนถอดองค์ความรู้ที่	-	1

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	ของเศรษฐกิจพอเพียง ได้		ได้ เพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ		
			รวม	2	8

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร
- การศึกษาดูงานจากแหล่งประกอบการ
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ , เอกสาร ใบความรู้
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. สื่อบุคคล / ภูมิปัญญา
4. สื่อแหล่งเรียนรู้ / สถานประกอบการ
5. สื่ออินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร กลุ่มผ้ามัดย้อม วิชาชีพระยะสั้น จำนวน 10 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบวิชาชีพแบบขั้นเรียนได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวธัญญาวดี เมฆวัน)

เจ้าหน้าที่ธุรการ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายปุณณรัตน์ ศรีทาพุด)

ผู้อำนวยการ สกร.จังหวัดหนองคาย รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเฝ้าไร่

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายชาติรี อุ้นเรือน)

ประธานกรรมการสถานศึกษา